

ณพกฤษ เอ็มศิริ 2552: การศึกษาระบบธุรกิจปลาสวยงามในประเทศไทย

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจการเกษตร) สาขาธุรกิจการเกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
และทรัพยากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์นายภรณ์ พรหมชนะ, วท.ม.

164 หน้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพระบบธุรกิจปลาสวยงามของประเทศไทย

- 2) วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนการเพาะเลี้ยงปลาสวยงามในแหล่งผลิตที่สำคัญ และ
 - 3) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจปลาสวยงามของประเทศไทย โดยศึกษาจากเกษตรกรตัวอย่างในกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามขนาดเล็ก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 50 ราย
- จากการศึกษาพบว่า ระบบย่อยในระบบธุรกิจปลาสวยงามประกอบด้วย ระบบย่อยปัจจัยการผลิต ระบบย่อยการผลิต ระบบย่อยการตลาด ระบบย่อยการจัดจำหน่าย ระบบย่อยการส่งออก และระบบย่อยสินเชื่อการเกษตร —

เมื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุน 1 ปีของการเลี้ยงปลาทอง ปลาสด ปลาหางนกยูง และปลาสวยงามมากกว่า 1 ชนิด พบว่าการลงทุนเลี้ยงปลาสวยงามมีความคุ้มค่าและได้กำไรในทุกประเภท การเลี้ยง ได้แก่ ปลาทองมีกำไร 639,553.35 บาทต่อไร่ต่อปี ปลาหางนกยูงมีกำไร 275,833.19 บาทต่อไร่ต่อปี ปลาสดมีกำไร 485,606.28 บาทต่อไร่ต่อปี และปลาสวยงามมากกว่า 1 ชนิดมีกำไร 343,522.20 บาทต่อไร่ต่อปี สามารถคืนทุนให้แก่เกษตรกรภายใน 1 ปี

นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาสในการดำเนินธุรกิจ พบว่าเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามมีความสามารถในการเลี้ยงสูงทำให้ได้ปลาที่มีความแข็งแรง มีคุณภาพสูง ซึ่งเป็นจุดแข็งที่สำคัญ ส่วนจุดอ่อน ได้แก่ ขาดความหลากหลายในการพัฒนาสายพันธุ์และต้นทุนเกี่ยวกับอาหารและสารเคมีราคาแพง ส่วนความต้องการปลาสวยงามทั้งตลาดภายในและต่างประเทศสูงถือว่าเป็นโอกาสที่สำคัญของธุรกิจนี้ และอุปสรรคที่สำคัญ คือความผันผวนของราคาน้ำมัน ส่งผลให้ต้นทุนในการดำเนินการสูงและไม่แน่นอน การวิเคราะห์กลยุทธ์โดยใช้ The TOWS Matrix ผลการวิเคราะห์เห็นว่าธุรกิจควรมีกกลยุทธ์ดังนี้คือ การเพิ่มปริมาณการผลิตปลาสวยงาม การปรับปรุงสายพันธุ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด การรวมกลุ่มกันผลิตและส่งออก และลดการใช้อาหารสำเร็จรูปราคาแพงและทดแทนด้วยใช้อาหารจากธรรมชาติที่ผลิตได้เอง โดยยังคงได้ประสิทธิภาพในการผลิตเท่าเดิม

Nopphakrit Emsiri 2009: A Study of Ornamental Fish Business Systems in Thailand.
 Master of Arts (Agribusiness), Major Field: Agribusiness, Department of Agricultural and
 Resource Economics. Thesis Advisor: Associate Professor Napaporn Phromchana, M.S.
 164 pages.

The objectives of this study were 1) To study of characteristics business systems ornamental fish in Thailand. 2) To analyze the cost and return on investment of ornamental fish. 3) To analyze the strengths, weaknesses, opportunities and threats of ornamental fish business in Thailand. The sample used were 50 ornamental fish farmers from small farms in Ban Pong district in Ratchaburi province. It was that there were many sub-systems such as; production factor system, production system, marketing system, distribution system, exporting system and agricultural financial system.

The result of the analysis on cost and return on investment within 1 year showed that the cost for the production of ornamental fish was worth while for investment and the ornamental fish farmers earned net profit on investment in every fish species: 639,553.35 baht/rai/year for goldfish, 275,833.19 baht/rai/year for guppy fish, 485,606.28 baht/rai/year for molly fish and 343,522.20 baht/rai/year for integrated farm. The pay back period was within one year.

The result of the analysis of the strength, weakness, opportunities and threats in the business operation of ornamental fish showed that all ornamental fish farmers had high skill in aquaculture. High quality and healthy fish was the strength while only few breeding species and high cost of production especially cost of feed were the weakness of the business. However, increase in demand from oversea showed good opportunities of business and the increase in petrol price was the threat. The development strategies analyzed by Tows Matrix showed that the producers should develop new breeding fish species to serve the market need and formed a group of producers for bargaining power while trying to reduce the feed cost by using natural feed.